T077 BL VII (15) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q15

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 15

Hoïc xöù thöù möôøi: PHAÙ TAÊNG TRAÙI CAN (Tieáp Theo)

Luùc ñoù ñöùc Baïc-giaø-phaïm lieàn ñeán nhaø taäp Taêng, tôùi toøa ngoài ngoài giöõa ñaïi chuùng baûo caùc Bí-soâ: “Trong theá gian naøy coù ba loaïi baäc thaày: Moät laø loaïi baäc thaày giôùi thaät khoâng thanh tònh maø töï noùi laø giôùi tònh. Caùc ñeä töû do cuøng ôû chung bieát thaày mình giôùi khoâng thanh tònh neân noùi vôùi nhau: “Thaày ta giôùi khoâng thanh tònh maø töï noùi laø giôùi tònh, neáu chuùng ta noùi cho ngöôùi khaùc bieát, thaày ta nghe bieát ñöôïc seõ khoâng vui thì chuùng ta laøm sao nöông ôû ñöôïc. Vì vaäy chuùng ta laøm thinh, thaày ta seõ töï bieát, huoáng chi thaày ta thöôøng cung caáp cho chuùng ta côm aùo, ngoïa cuï, thuoác men vaø caùc thöù caàn duøng, chuùng ta cuõng neân uûng hoä”. Nhöng vò thaày naøy laïi cho raèng caùc ñeä töû ñaõ che daáu toäi loãi cho mình. Hai laø loaïi baäc thaày maïng thaät khoâng thanh tònh maø töï noùi laø maïng tònh. Caùc ñeä töû do cuøng ôû chung bieát thaày mình maïng khoâng thanh tònh neân noùi vôùi nhau: Thaày ta maïng khoâng thanh tònh maø töï noùi laø maïng tònh, neáu chuùng ta noùi cho ngöôùi khaùc bieát, thaày ta nghe bieát ñöôïc seõ khoâng vui… gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Ba laø loaïi baäc thaày tri kieán khoâng thanh tònh maø töï noùi laø tri kieán tònh. Caùc ñeä töû do cuøng ôû chung bieát thaày mình tri kieán khoâng thanh tònh neân noùi vôùi nhau: ‘Thaày ta tri kieán khoâng thanh tònh maø töï noùi laø tri kieán tònh, neáu chuùng ta noùi cho ngöôùi khaùc bieát,… gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Boán laø loaïi baäc thaày khoâng bieát gì veà thoï kyù maø töï noùi mình gioûi veà thoï kyù vaø bieát roõ nhö thaät. Caùc ñeä töû do cuøng ôû chung neân bieát thaày mình khoâng bieát gì veà thoï kyù neân noùi vôùi nhau: “Thaày ta khoâng bieát gì veà thoï kyù maø töï noùi mình gioûi veà thoï kyù vaø bieát roõ nhö thaät, neáu chuùng ta noùi cho ngöôøi khaùc bieát”…, gioáng nhö ñoaïn vaên treân.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15
212

Naêm laø loaïi baäc thaày y chæ thaân caän phaùp luaät aùc thuyeát maø töï noùi mình y chæ phaùp luaät thieän thuyeát. Caùc ñeä töû do cuøng ôû chuùng bieát thaày mình y chæ phaùp luaät aùc thuyeát neân noùi vôùi nhau gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Naøy caùc Bí-soâ, ta ñaõ trì giôùi khoâng loãi, ta töï cho mình laø Trì giôùi thanh tònh khoâng coù loãi laàm, caùc ñeä töû khoâng caàn phaûi uûng hoä ta, che daáu cho ta. Ñaây laø ñieàu thöù nhaát ta truï ôû theá gian. Ta truï nôi maïng tònh, ta töï cho mình laø maïng thanh tònh khoâng coù loãi laàm, caùc ñeä töû khoâng caàn phaûi uûng hoä ta, che daáu cho ta. Ñaây laø ñieàu thöù hai ta truï ôû theá gian. Laïi nöõa caùc Bí-soâ, tri kieán cuûa ta thnh tònh... cho ñeán ñaây laø ñieàu thöù ba ta truï ôû theá gian. Laïi nöõa caùc Bí-soâ, ta hieåu roõ vieäc thoï kyù vaø bieát roõ nhö thaät... cho ñeán ñaây laø ñieàu thöù tö ta truï ôû theá gian. Laïi nöõa caùc Bí- soâ, Phaùp maø ta nöông laø phaùp lueät thieän thuyeát, ta töï cho mình laø y chæ phaùp luaät thieän thuyeát... cho ñeán ñaây laø ñieàu thöù naêm ta truï ôû theá gian. Laïi nöõa caùc Bí-soâ, nhöõng ñieàu ta aân caàn daën doø caùc thaày caàn phaûi heát loøng phuïng haønh, gioáng nhö thôï goám nung ñoà goám thì vieäc ñoát löûa cho toát laø caàn thieát, neáu löûa nung toát thì goám thaønh töïu, löû nung khoâng toát thì goám hö hoaïi. Vì vaäy caùc thaày phaûi thuaän haønh theo lôøi ta noùi, ñöøng ñeå sau naøy hoái haän". Luùc ñoù Thieân Thoï Ñeà Baø noùi vôùi boán ngöôøi baïn beø ñaûng trôï giuùp: "Boán vò neân cuøng giuùp toâi phaù Taêng giaø hoøa hôïp vaø phaù phaùp luaân taêng cuûa sa moân Kieàu-ñaùp-ma. Neáu thaønh coâng thì sau khi chuùng ta qua ñôøi tieáng taêm vang khaép möôøi phöông laø sa moân Kieàu-ñaùp-ma coøn ôû ñôøi maø Ñeà-baø-ñaït-ña coù ñaïi oai ñöùc, coù theá löïc ñaõ cuøng vôùi boán ngöôøi: Coâ-ca- lyù-ca, Khieân-ñoà-ñaït-phieâu, Yeát-tra-moâ-laïc-ca-ñeå-saùi, Tam-moät-ñaït-la- ñaït-ña, phaù Taêng giaø hoøa hôïp vaø phaù phaùp luaân taêng". Coâ-ca-lyù-ca noùi: "Nay toâi vôùi thaày khoâng laøm ñöôïc vieäc naøy, vì sao?, vì haøng ñeä töû Thanh vaên cuûa ñöùc Baïc-giaø-phaïm coù ñaïi oai löïc, thieân nhaõn saùng toû, thaáu bieát taâm cuûa ngöôøi khaùc. Söï vaät tuy ôû xa nhöng hoï coù theå troâng thaáy, hoï ôû gaàn ngöôøi khaùc maø ngöôøi khaùc khoâng hay. Vieäc laøm cuûa chuùng ta hoï ñeàu döï bieát tröôùc". Thieân Thoï nghe roài noùi: "Caùc vò neân cuøng toâi laäp baøy phöông tieän". Hoûi: "Phöông tieän nhö theá naøo?", ñaùp: "Chuùng ta tröôùc neân ñeán choã caùc baäc thöôïng toïa kyø nieân tuùc ñöùc cuùng döôøng caùc tö cuï thöôïng dieäu vaø cung caáp caùc vaät caàn duøng ñöøng ñeå thieáu thoán. Ñoái vôùi caùc Bí-soâ nieân thieáu chuùng ta cuõng cung caáp nhö vaäy khieán cho hoï hoan hæ, hoaëc cho hoï y baùt, ñaõy ñöïng y baùt, daây löng..., hoaëc chæ daïy hoï ñoïc tuïng taùc yù töông öng...". Caû boán ngöôøi baïn trôï giuùp phaù taêng naøy ñeàu khen laø phöông tieän hay khieán cho Thieân Thoï caøng theâm kieâu

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15
213

maïn muoán phaù Taêng giaø. Caùc Bí-soâ bieát roõ haønh vi tieán thuù muoán phaù Taêng luaân cuûa Thieân Thoï lieàn ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaáy neân can rieâng Thieân Thoï, neáu coù ngöôøi naøo khaùc gioáng nhö vaäy cuõng neân can nhö sau: “Thieân Thoï chôù neân phaù hoøa hôïp Taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh chaáp chaët khoâng boû. Thieân Thoï neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Thieân Thoï neân boû vieäc phaù taêng”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy ñeán can rieâng Thieân Thoï Ñeà Baø, vaên khuyeân can gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Khi caùc Bí-soâ can rieâng nhö vaäy, Ñeà-baø-ñaït-ña chaáp chaët vieäc mình laøm khoâng chòu boû, noùi raèng: “Vieäc naøy chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhôn duyeân vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày neân baïch töù yeát ma ñoái trong chuùng can ngaên, neáu coù ngöôøi naøo khaùc gioáng nhö vaäy cuõng neân can ngaên. Neân traûi toïa cuï, ñaùnh kieàn chuøy tröôùc taùc baïch roài sau taäp hoïp Taêng. Khi Taêng giaø nhoùm hoïp roài moät Bí-soâ taùc phaùp yeát ma, tröôùc taùc baïch nhö sau: “Ñaïi ñöùc taêng laéng nghe, Ñeà-baø-ñaït-ña naøy muoán phaù hoøa hôïp taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Caùc Bí-soâ ñaõ can rieâng nhöng Ñeà-baø-ñaït-ña chaáp chaët vieäc mình laøm khoâng chòu boû, noùi raèng: vieäc naøy chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán, Taêng nay chaáp thuaän baïch töù yeát ma can ngaên vieäc Ñeà-baø-ñaït-ña laøm raèng: Naøy Ñeà-baø-ñaït-ña, thaày chôù muoán phaù hoøa hôïp taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Thaày neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Ñeà-baø-ñaït-ña haõy neân boû vieäc phaù Taêng. Baïch nhö vaäy’. Keá taùc yeát ma nhö sau: “Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Ñeà-baø-ñaït-ña naøy muoán phaù hoøa hôïp Taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Caùc Bí-soâ ñaõ can rieâng nhöng Ñeà-baø-ñaït-ña chaáp chaët vieäc mình laøm khoâng chòu boû, noùi raèng: vieäc naøy chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng. Taêng nay baïch töù yeát ma can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña raèng: Naøy Ñeà-baø-ñaït-ña, thaày chôù muoán phaù hoøa hôïp Taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Thaày neân cuøng taêng giaø hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Ñeà-baø-ñaït-ña haõy neân boû vieäc phaù Taêng. Neáu caùc cuï thoï chaáp thuaän baïch töù yeát ma can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña raèng: Naøy Ñeà-baø-ñaït-ña, thaày chôù neân phaù hoøa hôïp taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Thaày neân cuøng taêng giaø hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng

moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Ñeà-baø-ñaït-ña haõy neân boû vieäc phaù taêng. thì im laëng, vò naøo khoâng chaáp thuaän thì noùi. Ñaây laø yeát ma laàn thöù nhaát; yeát

ma laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng nay ñaõ baïch töù yeát ma can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña xong roài, Taêng chaáp thuaän vì im laëng. Toâi nay nhôù giöõ nhö vaäy. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy baïch töù yeát ma can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña xong roài, nhöng Ñeà-baø-ñaït-ña chaáp chaët vieäc mình laøm khoâng chòu boû noùi raèng: “Vieäc naøy chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng”. Boán ngöôøi baïn trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña trong vieäc phaù taêng noùi vôùi caùc Bí-soâ: “Caùc Ñaïi ñöùc chôù noùi Bí-soâ kia (Ñeà baø) laø thieän hay aùc, vì sao?, vì Bí- soââ kia lmoät ngöôøi noùi ñuùng phaùp, laø ngöôøi noùi ñuùng luaät, y nôi phaùp luaät maø noùi, bieát môùi noùi, khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi; ñieàu maø Bí-soââ kia öa thích, toâi cuõng öa thích”. Caùc Bí-soâ ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaáy neân can rieâng boán ngöôøi baïn trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña phaù taêng naøy, neáu coù ngöôøi naøo gioáng nhö vaäy cuõng neân can nhö sau: ‘naøy caùc vò Coâ-ca-lyù-ca, Khieân-ñoà-ñaït-phieâu, Yeát-tra-moâ-laïc-ca-ñeå-saùi, Tam-moät-ñaït-la-ñaït-ña neân bieát, Bí-soâ Thieân Thoï muoán phaù hoøa hôïp taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp. Caùc vò chôù tuøy thuaän trôï giuùp phaù taêng theo taø boû chaùnh, caùc vò chôù noùi vôùi caùc Bí- soâ raèng: Caùc Ñaïi ñöùc chôù noùi Bí-soâ Ñeà baø thieän hay aùc, vì sao?, vì Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi ñuùng phaùp, laø ngöôøi noùi ñuùng luaät, y theo phaùp luaät maø noùi, bieát môùi noùi, khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi; ñieàu maø Bí-soââ kia öa thích, toâi cuõng öa thích. Naøy caùc cuï thoï, Bí-soâ kia noùi lôøi phi phaùp, phi luaät, khoâng nöông theo phaùp luaät maø noùi, khoâng bieát maø noùi, khoâng phaûi bieát môùi noùi. Caùc vò chôù neân öa thích phaù hoøa hôïp taêng, neân öa thích Taêng hoøa hôïp. Caùc vò neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Caùc vò haõy neân boû vieäc tuøy thuaân phaù hoøa hôïp taêng”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy can rieâng boán ngöôøi baïn tuøy thuaän trôï giuùp phaù taêng nhöng boán ngöôøi naøy khoâng chòu nghe lôøi can ngaên, chaáp chaët khoâng boû noùi raèng: “Vieäc naøy laø chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày neân baïch töù yeát ma ñoái trong chuùng can ngaên boán ngöôøi baïn tuøy thuaän trôï giuùp phaù taêng naøy, neáu coù ngöôøi naøo khaùc gioáng nhö vaäy cuõng neân can. Tröôùc taùc baïch nhö sau: “Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Coâ-ca-lyù-ca, Khieân-ñoà-ñaït-phieâu,Yeát- tra-moâ-laïc-ca-ñeå-saùi, Tam-moät-ñaït-la-ñaït-ña boán vò naøy bieát Bí-soâ Ñeà

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15
215

Baø muoán phaù hoøa hôïp Taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp, maø vaãn tuøy thuaän trôï giuùp laøm vieäc khoâng hoøa hôïp. Khi caùc Bí-soâ can ngaên, caùc vò naøy noùi raèng: Caùc Ñaïi ñöùc chôù noùi Bí-soâ Ñeà-baø laø thieän hay aùc, vì sao?, vì Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi ñuùng phaùp, laø ngöôøi noùi ñuùng luaät, nöông nôi phaùp luaät maø noùi, bieát môùi noùi, khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi; ñieàu maø Bí-soâ kia öa thích, toâi cuõng öa thích. Khi caùc Bí-soâ can rieâng nhö vaäy,

hoï vaãn chaáp chaët khoâng boû noùi raèng: vieäc naøy laø chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán, Taêng nay baïch töù yeát ma can ngaên boán ngöôøi: Coâ-ca-lyù-ca… “Naøy Coâ-ca-lyù-ca… caùc vò bieát Bí-soâ kia muoán phaù hoøa hôïp taêng, gaây ra vieäc ñaáu tranh, truï trong phi phaùp maø vaãn thuaän theo Bí-soâ kia laøm vieäc khoâng hoøa hôïp. Khi caùc Bí-soâ can ngaên laïi noùi vôùi caùc Bí-soâ raèng: Caùc Ñaïi ñöùc ñöøng noùi Bí-soâ kia laø thieän hay aùc, vì sao? vì Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi nhö phaùp, nhö luaät, nöông nôi phaùp luaät maø noùi, bieát môùi noùi, khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi; ñieàu maø Bí-soâ kia öa thích, toâi cuõng öa thích. Nhöng Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi phi phaùp, phi luaät, nöông theo phi phaùp phi luaät chaáp chaët khoâng boû, khoâng bieát maø noùi, khoâng phaûi bieát môùi noùi. Caùc cuï thoï chôù öa thích phaù Taêng, neân öa thích Taêng hoøa hôïp. Caùc cuï thoï neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, truï trong an laïc. Caùc cuï thoï haõy boû vieäc tuøy thuaän phaù taêng khoâng hoøa hôïp”. Baïch nhö vaäy. Keá taùc yeát ma chuaån theo vaên taùc baïch maø laøm”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy lieàn baïch töù yeát ma can ngaên boán ngöôøi Coâ-ca-lyù-ca…, nhöng boán ngöôøi naøy vaãn chaáp chaët khoâng boû noùi raèng: “Vieäc naøy laø chôn thaät, caùc vieäc khaùc laø hö voïng”. Caùc Bí-soâ ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ñeà-baø-ñaït-ña cuøng boán ngöôøi baïn naøy thuaän theo taø traùi boû chaùnh, töø nay veà sau phaù Taêng giaø ñeä töû hoøa hôïp cuûa ta vaø phaù phaùp luaân coù uy löïc lôùn”. Ñeà-baø-ñaït-ña nghe ñöôïc lôøi naøy lieàn noùi: “Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñaõ thoï kyù cho ta vôùi caùc Bí-soâ raèng: Ñeà-baø-ñaït-ña cuøng boán ngöôøi baïn kia thuaän theo taø traùi boû chaùnh, töø nay veà sau phaù taêng giaø ñeä töû hoøa hôïp cuûa ta vaø phaù phaùp luaân coù uy löïc lôùn. “Keá noùi vôùi boán ngöôøi baïn trôï giuùp vieäc phaù taêng raèng: “Caùc vò neân bieát, sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñaõ thoï kyù cho ta vôùi caùc Bí-soâ… nhö treân”. Töø ñoù Ñeà Baø ñoái vôùi vieäc phaù taêng caøng theâm maïnh meõ, caùc Bí-soââ nghe roõ söï vieäc lieàn baïch Phaät, Phaät do nhôn duyeân naøy nhoùm hoïp Bí-soâ Taêng giaø hoûi Ñeà-baø-ñaït-ña: “Thaày thaät muoán phaù Taêng giaø hoøa hôïp, gaây ra vieäc ñaáu tranh truï trong phi phaùp phaûi khoâng?”. Ñeà-baø-ñaït-ña ñaùp: “Thaät vaäy,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15
216

Theá Toân”. Theá Toân lieàn quôû traùch Ñeà-baø-ñaït-ña: “Vieäc thaày ñaõ laøm khoâng phaûi laø sa moân, khoâng phaûi haïnh tuøy thuaän, khoâng phaûi tònh haïnh, laø vieäc khoâng neân laøm, khoâng phaûi laø vieäc neân laøm cuûa ngöôøi xuaát gia”. Phaät quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ: Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ khôûi phöông tieän muoán phaù hoøa hôïp taêng, ñoái vôùi vieäc phaù taêng chaáp chaët khoâng boû, caùc Bí-soâ neân can ngaên Bí-soâ kia raèng: Cuï thoï chôù muoán phaù hoøa hôïp taêng, chaáp chaët khoâng boû; cuï thoï neân cuøng chuùng taêng hoøa hôïp ôû chung, hoan hæ khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho

giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, an laïc laâu daøi; cuï thoï haõy boû vieäc phaù taêng. Khi caùc Bí-soâ can ngaên nhö vaäy chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì neân aân caàn can ngaên chaùnh thöùc ba laàn, thuaän theo giaùo phaùp gaïn hoûi cho boû vieäc phaù taêng naøy. Chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Ñeà-baø-ñaït-ña hoaëc coù ngöôøi khaùc gioáng nhö theá. Hoøa hôïp laø moät muøi vò. Taêng giaø chæ cho chuùng ñeä töû Thanh vaên cuûa Nhö Lai. Muoán phaù laø muoán chia laøm hai phaàn. Phöông tieän laø tieán haønh vieäc phaù taêng. Gaây ra vieäc ñaáu tranh chaáp chaët khoâng boû laø Ñeà Baø vaø boán ngöôøi baïn tuøy thuaän trôï giuùp chaáp chaët vieäc phaù taêng. Caùc Bí-soâ laø chæ cho nhöõng ngöôøi trong phaùp naøy. Bí-soâ kia laø chæ cho Ñeà-baø-ñaït-ña. Noùi laø can ngaên rieâng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ khôûi phöông tieän muoán phaù taêng ñeàu phaïm AÙc-taùc. Neáu khi can ngaên rieâng maø khoâng chòu boû ñeàu phaïm toäi Thoâ. Khi baïch töù yeát ma nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy can ngaên, chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû sau khi taùc baïch xong phaïm toäi thoâ; yeát ma laàn thöù nhaát xong cuõng phaïm toäi Thoâ; yeát ma laàn thöù hai xong cuõng phaïm toäi Thoâ; yeát ma laàn thöù ba xong vaãn khoâng chòu boû thì phaïm Taêng-giaø- phaït-thi-sa. Neáu taùc yeát ma phi phaùp hoøa hôïp, hoaëc nhö phaùp maø khoâng hoøa hôïp, hoaëc töông tôï phaùp hoøa hôïp, hoaëc töông tôï phaùp khoâng hoøa hôïp; hoaëc khoâng nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi phaät daïy maø bænh phaùp yeát ma ñeàu khoâng phaïm. Bí-soâ kia neáu ôû treân toøa cao noùi vôùi Ñaïi chuùng: "Caùc Ñaïi ñöùc, toâi Bí-soâ teân phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa". Noùi nhö vaäy thì toát, neáu khoâng noùi nhö vaäy cho ñeán toäi kia chöa chöa nhö phaùp saùm hoái, hoaëc cuøng caùc Bí-soâ khaùc-taùc baïch yeát ma cho ñeán baïch töù moãi moãi ñeàu phaïm AÙc-taùc. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø laø ngöôøi ban ñaàu taïo toäi hoaëc cuoàng si taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 15 217

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Moät: TUØY THUAÄN PHAÙ TAÊNG TRAÙI CAN Luùc ñoù Theá Toân ôû nôi toøa ngoài cuûa mình muoán cheá hoïc xöù baïn tuøy thuaän phaù taêng cho caùc ñeä töû Thanh vaên neân baûo caùc Bí-soâ: "Naøy caùc Bí-soâ, khoan haõy ñöùng daäy ñi, Taêng giaø coøn moät vieäc". Theá Toân lieàn hoûi boán ngöôøi baïn tuøy thuaän trôï giuùp vieäc phaù taêng laø Coâ-ca-lyù-ca...: "Caùc thaày thaät bieát Ñeà-baø-ñaït-ña muoán phaù hoøa hôïp taêng, khôûi phöông tieän phaù taêng laïi khuyeân gaây ra vieäc ñaáu tranh, chaáp chaët khoâng boû. Caùc thaày cuøng laøm baïn trôï giuùp thuaän theo taø traùi boû chaùnh vaø noùi vôùi caùc Bí-soâ raèng: "Caùc Ñaïi ñöùc ñöøng noùi Bí-soâ Ñeà Baø laø thieän hay aùc, vì sao?, vì Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi nhö phaùp, nhö luaät, nöông nôi phaùp luaät maø noùi, bieát môùi noùi, khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi; ñieàu maø vò aáy öa thích, toâi cuõng öa thích. Coù phaûi khoâng?". Coâ-ca-lyù-ca ñaùp: "Thaät vaäy, Theá Toân". Theá Toân lieàn quôû traùch: "Vieäc caùc thaày ñaõ laøm chaúng phaûi laø sa moân, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, khoâng thanh tònh laø vieäc khoâng neân laøm, chaúng phaûi

vieäc neân laøm cuûa ngöôøi xuaát gia". Theá Toân ñuû lôøi quôû traùch roài baûo caùc Bí-soâ: Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû Thanh vaên nhö sau: "Neáu laïi coù hoaëc moät hoaëc hai hay nhieàu Bí-soâ laøm baïn ñaûng vôùi Bí-soâ kia thuaän theo taø traùi boû chaùnh, caùc Bí-soâ naøy noùi vôùi caùc Bí-soâ: Caùc Ñaïi ñöùc chôù noùi Bí-soâ kia laø thieän hay aùc, vì sao?, vì Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi nhö phaùp, nhö luaät, nöông nôi phaùp luaät maø noùi khoâng coù hö voïng; ñieàu Bí-soâ kia öa thích, toâi cuõng öa thích. Caùc Bí-soâ neân noùi vôùi caùc Bí-soââ naøy: Cuï thoï chôù noùi Bí-soâ kia laø ngöôøi noùi nhö phaùp nhö luaät, nöông nôi phaùp luaät maø noùi khoâng coù hö voïng; ñieàu Bí-soâ kia öa thích, toâi cuõng öa thích, vì sao?, vì Bí-soâ kia chaúng phaûi laø ngöôøi thuaän theo phaùp luaät, khoâng nöông nôi phaùp luaät maø noùi ñeàu laø hö voïng. Caùc thaày chôù öa thích phaù taêng, neân öa thích Taêng hoøa hôïp, neân cuøng Taêng hoøa hôïp khoâng tranh chaáp, ñoàng loøng moät lôøi nhö nöôùc vôùi söõa, khieán cho giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö ñöôïc ngôøi saùng, an laïc laâu daøi. Caùc cuï thoï neân boû aùc kieán phaù Taêng, boû vieäc thuaän taø traùi chaùnh, khuyeân gaây vieäc ñaáu tranh, chaáp chaët khoâng boû. Khi caùc Bí-soâ can ngaên nhö vaäy chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû neân aân caàn can ngaên chaùnh thöùc ba laàn, y theo giaùo phaùp gaïn hoûi cho boû vieäc phaù taêng naøy, chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa". Neáu laïi coù laø chæ cho Ñeà-baø-ñaït-ña. Moät, hai hay nhieàu ngöôøi laø chæ cho nhoùm boán ngöôøi Coâ-ca-lyù-ca..., hai ngöôøi trôû leân goïi laø nhieàu ngöôøi. Thuaän taø traùi chaùnh laø laøm baïn vôùi ngöôøi kia thuaän theo taø kieán, traùi boû chaùnh lyù. Caùc Bí-soâ chæ cho nhöõng vò trong phaùp naøy. Laø thieïân

hay aùc töùc laø ñöøng baûo Ñeà Baø laøm thieän boû aùc. Vì sao?, vì Bí-soâ kia laø ngöôøi nhö phaùp nhö luaät, noùi naêng ra laøm ñeàu thuaän theo giaùo phaùp cuûa Ñaïi sö... laø lôøi can ngaên rieâng. Neáu khoâng boû neân aân caàn ba laàn can... laø Taêng taùc phaùp yeát ma can ngaên. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu caùc Bí-soâ laøm baïn trôï giuùp Bí-soâ kia muoán phaù hoøa hôïp taêng; cuøng laøm baïn vôùi Bí-soâ kia khôûi phöông tieän taø aùc, thuaän taø traùi chaùnh ñeàu phaïm toäi AÙc-taùc. Caùc töôùng phaïm khaùc ñeàu gioáng nhö trong hoïc xöù phaù taêng, chuaån theo ñoù maø ñònh toäi.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Hai: LAØM NHÔ NHAØ NGÖÔØI Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc , röøng Theä-ña , thaønh Thaát-la-phieät. Luùc ñoù ôû nuùi Chæ-tra coù ba Bí-soâ: Moät teân laø A-thaáp-baïc-ca, hai teân laø Boå-naïi-phaït-toá, ba teân laø Baùn-ñaäu-lö-hí-ñaéc-ca laøm phaùp nhô nhaø ngöôøi, laøm haïnh xaáu xa nhö laø cuøng ngöôøi nöõ cöôøi giôõn, traïo cöû, buoâng lung, sôø moù thaân hoï; ngoài chung moät giöôøng, aên chung moät maâm, uoáng röôïu chung moät cheùn; töï haùi hoa, baûo ngöôøi haùi hoa, töï keát thaønh traøng, baûo ngöôøi keát thaønh traøng; ca muùa haùt xöôùng, thaáy ngöôøi nöõ cöôøi giôõn ñem vaät bieáu taëng; veùn y leân

cao nhaûy nhoùt; giaû laøm tieáng voi keâu, tieáng ngöïa hí, tieáng traâu roáng, tieáng chim seû keâu, tieáng chim Anh vuõ noùi, voã nöôùc thaønh tieáng, baøy caùc troø cöôøi giôõn; hoaëc laøm caùc duïng cuï haùt xöôùng kyõ nhaïc; cuøng nhöõng ngöôøi nöõ kia laøm nhöõng vieäc saùi oai nghi taïo caùc toäi loãi. Caùc Baø-la-moân, cö só vaø nhöõng ngöôøi soáng taïi nuùi Chæ-tra thaáy vaäy ñeàu sanh loøng khoâng tin cheâ traùch huûy baùng, ñoái vôùi caùc Bí-soâ cöïu truï ôû ñaáy coøn khoâng theå cuùng döôøng thöùc aên huoáng chi laø ngöôøi khaùc. Luùc ñoù cuï thoï A-nan-ñaø töø nöôùc Ca Thi du haønh nhôn gian tuaàn töï tôùi nuùi Chæ-tra, saùng ngaøy ñaùp y mang baùt vaøo laøng Chæ-tra khaát thöïc nhöng laïi mang baùt khoâng trôû veà vì khoâng coù ai boá thí, moät naém côn cuõng khoâng ai cho. Cuï thoï A-nan-ñaø lieàn suy nghó: “Ta nhôù tröôùc ñaây khi ñeán nuùi naøy, daân chuùng soáng sung tuùc vui veû khaát thöïc deã ñöôïc. Nay cuõng taïi nuùi naøy, daân chuùng cuõng soáng sung tuùc vui veû nhöng sao khaát thöïc khoâng coù ai boá thí, moät naém côm cuõng khoâng ai cho, phaûi mang baùt khoâng trôû veà. Haù chaúng phaûi coù vò ñeä töû naøo cuûa Phaät ôû ñaây ñaõ laøm vieäc phi phaùp bò ngöôøi cheâ traùch huûy baùng, khieán ta khaát thöïc khoâng ñöôïc”. Nghó roài A-nan-ñaø lieàn ñi ñeán choã maø caùc Baø-la-moân, cö só naêm traêm ngöôøi thöôøng hay tuï taäp hoûi hoï raèng: “Caùc vò bieát chaêng, ta nhôù tröôùc kia khi ñeán nuùi naøy, daân chuùng soáng sung tuùc vui veû, khaát thöïc deã ñöôïc. Nay vaãn taïi nuùi naøy taïi sao laïi khaát thöïc khoâng coù ai boá

thí, moät naém côm cuõng khoâng coù ai cho phaûi mang baùt khoâng trôû veà?”. Trong ñaây coù moät OÂ-ba-saùch-ca teân laø Thuûy-la naém tay A-nan-ñaø daãn qua moät beân noùi raèng: “Ñaïi ñöùc bieát chaêng, taïi nuùi Chæ-tra naøy coù ba Bí-soâ teân laø A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá... laøm nhô nhaø ngöôøi, laøm haïnh xaáu xa... gioáng nhö ôû ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu caùc cöï truï Bí-soâ coøn khoâng ñöôïc cuùng döôøng thöùc aên huoáng chi ngöôøi khaùc. Neáu toân giaû coù ñeán choã Phaät xin haõy trình baøy vieäc naøy leân Phaät”. Cuï thoï A-nan-ñaø nghe roài im laëng nhaän lôøi, Thuûy-la bieát toân giaû ñaõ nhaän lôøi lieàn thænh môøi veà nhaø thoï thöïc, cuï thoï A-nan-ñaø im laëng nhaän lôøi theo Thuûy-la veà nhaø. Thuûy-la môøi ngoài treân thaéng toøa vaø daâng thöùc aên thöôïng dieäu, ñôïi toân giaû aên xong môùi ngoài moät beân thænh nghe phaùp yeáu. Cuï thoï A-nan- ñaø noùi dieäu phaùp cho Thuûy-la nghe khieán ñöôïc hoan hæ roài caùo töø. Khi veà ñeán truù xöù trao traû ngoïa cuï cho Taêng roài chaáp trì y baùt veà ñeán thaønh Thaát-la-phieät, sau ñoù ñeân choã Phaät ñaûnh leã roài ñem söï vieäc ôû nuùi Chæ-tra baïch Phaät, Phaät nghe roài lieàn baûo cuï thoï A-nan-ñaø: “Thaày neân cuøng vôùi khoaûng saùu möôi vò Bí-soâ kyø tuùc ñi ñeán nuùi Chæ-tra taùc phaùp yeát ma Khu khieån (xua ñuoåi) cho A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá, neân laøm nhö sau: Khi saép ñeán nuùi Chæ-tra neân döøng laïi moät choã treân ñöôøng ñi taùc phaùp sai ngöôøi gaïn hoûi. Bí-soââ naøo khoâng coù naêm ñöùc thì khoâng neân sai, neáu ñaõ sai thì neân xaû boû. Naêm ñöùc ñoù laø coù thöông, coù gheùt, coù sôï, coù

si ñoái vôùi vieäc gaïn hoûi vaø khoâng gaïn hoûi ñeàu khoâng theå hieåu roõ. Ngöôïc laïi vôùi naêm ñöùc treân thì neân sai, ñaõ sai roài thì khoâng neân xaû boû. Naêm ñöùc ñoù laø khoâng thöông, khoâng gheùt, khoâng sôï, khoâng si, ñoái vôùi vieäc gaïn hoûi vaø khoâng gaïn hoûi ñeàu coù theå hieåu roõ. Neân sai nhö sau: Taäp taêng nhö thöôøng laøm, tröôùc neân hoûi vò aáy coù theå ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá hay chaêng, neáu vò aáy ñaùp laø coù theå thì moät Bí-soâ trong Taêng taùc phaùp yeát ma sai, tröôùc taùc baïch nhö sau: “Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Bí-soâ ñi gaïn hoûi naøy teân vui loøng ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá. Neáu Taêng ñuùng thôøi ñeán, Taêng chaáp thuaän, Taêng nay sai Bí-soâ teân laøm ngöôøi ñi gaïn hoûi ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá. Baïch nhö vaäy. Keá taùc yeát ma nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Bí-soâ ñi gaïn hoûi naøy teân ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá. Taêng nay sai Bí-soâ ñi gaïn hoûi teân ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït- toá. Neáu caùc cuï thoï chaáp thuaän Bí-soâ teân ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A- thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toáthì im laëng; vò naøo khoâng chaáp thuaän thì noùi. Taêng nay sai Bí-soâ ñi gaïn hoûi teân ñeán nuùi Chæ-tra gaïn hoûi A-

thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá. Taêng chaáp thuaän sai Bí-soâ ñi gaïn hoûi teân xong roài, vì im laêng. Nay toâi nhôù giöõ nhö vaäy”. Naøy caùc Bí-soâ, nay Ta seõ noùi veà haønh phaùp caàn coù cuûa Bí-soâ ñi gaïn hoûi. Bí-soâ ñi gaïn hoûi khi ñeán nuùi Chæ-tra traûi toøa, ñaùnh kieàn chuøy nhoùm chuùng nhö thöôøng laøm ñeå gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït-toá. Neáu hoï khoâng chòu ñeán nhoùm hoïp do kieâu maïn khoâng kính chuùng taêng thì neân taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho hoï; neáu hoï chòu ñeán nhoùm hoïp thì neân gaïn hoûi, neáu hoï khoâng chòu traû lôøi thì neân taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho hoï; neáu hoï chòu nghe gaïn hoûi thì neân gaïn hoûi, neáu hoï noùi khoâng thaáy toäi töùc laø khinh maïn chuùng taêng thì neân taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho hoï; neáu hoï noùi thaáy toäi, Taêng neân taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho hoï. Nhö ta ñaõ noùi veà haønh phaùp caàn coù cuûa Bí-soâ ñi gaïn hoûi, neáu khoâng haønh theo haønh phaùp naøy thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Cuï thoï A-nan-ñaø vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc nghe Phaät daïy roài lieàn cuøng nhau ñi ñeán nuùi Chæ-tra, treân ñöôøng ñi taùc phaùp sai Bí-soâ ñi gaïn hoûi gioáng nhö trong vaên treân. Luùc ñoù ôû nuùi Chæ-tra, Bí-soâ Baùn-ñaäu-lö-hí-ñaéc-ca (dòch laø Huyønh-xích) laø ñoàng baïn laøm haïnh xaáu vôùi A-thaáp-baïc-ca… Bí-soâ naøy nghe tin cuï thoï A-nan-ñaø vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc saép ñeán nuùi naøy taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho hoï, lieàn suy nghó: “Ñaâu phaûi chæ coù hai vò aáy thaân laøm ñieàu aùc, mieäng noùi lôøi aùc; caû ta cuõng laøm nhö vaäy. Cuï thoï A-nan-ñaø vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc saép ñeán ñaây taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho A-thaáp-baïc-ca…, cuõng seõ taùc phaùp Khu khieån cho ta. Ta neân ñeán thaønh Thaát-la-phieät choã Theá Toân vaø caùc Bí-soâ ñeå caàu xin saùm hoái tröôùc”. (Saùm ma laø ngoân ngöõ cuûa phöông naøy, nghóa laø caàu xin dung thöù

hay taï toäi. Ví nhö lôõ ñuïng phaûi ngöôøi, muoán hoï hoan hæ ñeáu goïi laø saùm ma, khoâng luaän lôùn nhoû ñeàu noùi nhö vaäy. Hoái toäi, tieáng Phaïm goïi laø A-baùt-ñeå-ñeà-xa-na, A-baùt-ñeå nghóa laø toäi, ñeå-xaù-na nghóa laø noùi neân dòch nghóa laø hoái toäi. Saùm hoái, saùm laø ngoân ngöõ phöông Taây, hoái laø ngoân ngöõ phöông ñoâng, hôïp chung goïi laø saùm hoái, khoâng coù nghóa laø caàu xin dung thöù, cuõng khoâng coù nghóa laø hoái toäi.) Huyønh-xích laïi nghó: “Neáu chuùng ta ñi baây giôø seõ gaëp caùc Ñaïi ñöùc treân ñöôøng ñi, chaéc laø caùc vò aáy seõ taùc phaùp yeát ma Xaû trí cho chuùng ta tröôùc roài môùi taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho A-thaáp-baïc-ca…. Chuùng ta phaûi laäp baøy phöông tieän khaùc ñeå mong traùnh khoûi naïn naøy. Chuùng ta haõy khaên goùi tröôùc nhöõng lôïi döôõng ñaõ coù roài cuøng chia ñeàu ra ñi nghe ngoùng, neáu caùc Ñaïi ñöùc vaøo töø cöûa lôùn thì chuùng ta seõ ñi ra töø cöûa nhoû”. Huyønh- xích nghó roài lieàn cuøng ñoàng boïn nhaát trí thi haønh. Khoâng bao laâu sau, cuï thoï A-nan-ñaø vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc ñeán nuùi Chæ-tra vaø ñi vaøo töø cöûa

lôùn, Huyønh-xích vaø caùc ñoàng boïn lieàn cuøng ñi ra töø cöûa sau ñeán thaønh Thaát-la-phieät nhö ñaõ tính tröôùc. Khi ñeán nôi ñaûnh leã Phaät roài ñeán choã caùc Bí-soâ tuøy theo toäi ñaõ phaïm neáu ñaùng ñoái thuù saùm thì ñoái tröôùc Bí- soâ saùm , neáu ñaùng traùch taâm saùm thì töï traùch taâm saùm. Sau khi toäi ñöôïc tröø, hoï cuøng ôû chung vôùi caùc Bí-soâ thanh tònh khaùc. Chuùng taêng coù cheá lònh nhö phaùp gì hoï ñeàu phaûi laøm theo. Luùc ñoù Bí-soâ ñöôïc sai ñi gaïn hoûi ñeán nuùi Chæ-tra traûi toøa, ñaùnh kieàn chuøy nhoùm hoïp taêng chuùng ñeå gaïn hoûi A-thaáp-baïc-ca… Khi gaïn hoûi hö thöïc, A-thaáp-baïc-ca… ñaùp raèng: “nhöõng vieäc ñaõ gaïn hoûi, toâi ñeàu thaät ñaõ laøm”. Caùc Bí-soâ lieàn taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho A-thaáp-baïc-ca…, yeát ma xong caùc Bí-soâ lieàn trôû veà thaønh Thaát-la-phieät. A-thaáp-baïc-ca… sau khi bò ñuoåi ñi lieàn suy nghó: “Teù xuoáng ñaát thì phaûi töø ñaát ñöùng daäy, chuùng ta neân ñeán thaønh Thaát- la-phieät, choã Theá Toân vaø caùc Bí-soâ caàu xin dung thöù”. Nghó roài qua saùng ngaøy mai A-thaáp-baïc-ca… cuøng nhau chaáp trì y baùt vaøo thoân khaát thöïc roài trôû veà truù xöù thoï thöïc, aên xong trao traû phoøng xaù ngoïa cuï roài chaáp trì hai y baùt ñi ñeán thaønh Thaát-la-phieät. Ñeán nôi, caùc Bí-soâ cöïu truï troâng thaáy ñeàu khoâng cuøng noùi chuyeän, Bí-soâ Huyønh-xích vaø caùc ñoàng boïn troâng thaáy cuõng khoâng cuøng noùi chuyeän. A-thaáp-baïc-ca … lieàn hoûi Huyønh-xích: “Caùc Bí-soâ cöïu truï treân lyù coù theå gaëp ta khoâng cuøng noùi chuyeän, nhöng Huyønh-xích … caùc cuï thoï vôùi chuùng ta voán laø baïn ñoàng haønh, vì sao gaëp ta laïi khoâng cuøng noùi chuyeän?”. Huyønh-xích noùi: “Tuy söï thaät laø nhö vaäy, nhöng khi chuùng toâi ñeán ñaây ñaõ tuøy theo toäi ñaõ phaïm ñaùng ñoái thuù saùm thì ñoái tröôùc Bí-soâ saùm, ñaùng traùch taâm saùm thì ñaõ töï traùch taâm saùm, toäi ñaõ ñöôïc tröø neân cuøng ôû chung vôùi caùc Bí-soâ thanh tònh khaùc, chuùng taêng coù cheá lònh nhö phaùp gì chuùng toâi phaûi laøm theo. Vì vaäy môùi khoâng cuøng noùi chuyeän vôùi caùc baïn laø ngöôøi oâ gia haønh aùc haïnh”.

A-thaáp-baïc-ca… nghe roài lieàn cheâ traùch noùi raèng: “Caùc Ñaïi ñöùc coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si. Cho neân coù ngöôøi ñoàng phaïm toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi”. Caùc Bí-soâ nghe roài lieàn hoûi: “Thaày noùi ai coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si?”, A-thaáp-baïc-ca… ñaùp: “Toâi noùi cuï thoï A-nan-ñaø vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc ñeán nuùi Chæ-tra taùc phaùp yeát ma Khu Khieån cho chuùng toâi, trong soá ngöôøi ñoàng phaïm laïi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi”. Caùc Bí-soâ thieåu duïc nghe roài lieàn quôû traùch A-thaáp-baïc-ca: “Caùc ñaïi ñöùc ñeán nuùi Chæ-tra nhö phaùp khu taån, thaày laïi coá yù noùi caùc vò aáy coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si. Trong soá ngöôøi ñoàng phaïm laïi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhôn duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày neân can ngaên rieâng Bí-soâ A- thaáp-baïc-ca…, neáu coù ngöôøi naøo gioáng nhö theá cuïng can ngaên nhö sau:

“Naøy A-thaáp-baïc-ca… neân bieát, caùc ñaïi ñöùc ñeán nuùi Chæ-tra nhö phaùp khu taån, caùc vò chôù coá yù noùi laø caùc ñaïi ñöùc coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si, trong soá ngöôøi ñoàng phaïm toäi maø coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Vì caùc vò laøm nhô nhaø ngöôøi, laøm haïnh xaáu ai naáy ñeàu nghe bieát neân môùi bò ñuoåi. Caùc vò neân boû caâu noùi caùc ñaïi ñöùc coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si naøy ñi”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy ñeán can ngaên rieâng A-thaáp-baïc-ca… noùi gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Khi caùc Bí-soâ can rieâng, A-thaáp-baïc-ca… vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc ñoù noùi raèng: “nhö lôøi chuùng toâi ñaõ noùi, chæ vieäc naøy laø chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhôn duyeân naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Caùc thaày neân baùch töù yeát ma can ngaên A-thaáp-baïc-ca, neáu coù ngöôøi gioáng nhö theá cuõng neân can nhö sau: Traûi toøa, ñaùnh kieàn chuøy nhoùm hoïp chuùng taêng nhö thöôøng laøm, Taêng nhoùm roài moät Bí-soâ trong Taêng taùc phaùp yeát ma”. Caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy taùc phaùp baïch töù can ngaên, khi can ngaên A-thaáp-baïc-ca… vaãn chaáp chaët lôøi ñaõ noùi tröôùc ñoù noùi raèng: “Nhö lôøi chuùng toâi ñaõ noùi, chæ vieäc naøy laø chôn thaät, caùc vieäc khaùc ñeàu laø hö voïng”. Caùc Bí-soâ lieàn ñem nhôn duyeân naøy baïch Phaät, Phaät do nhôn duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ hoûi A-thaáp-baïc-ca… cho ñeán caâu: Ta quaùn möôøi coâng ñöùc lôïi neân cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû Thanh vaên nhö sau: “Neáu laïi coù nhieàu Bí-soâ truï nôi thoân xoùm, thaønh aáp laøm haïnh xaáu, laøm nhô nhaø ngöôøi. Laøm nhô nhaø ngöôøi ai naáy ñeàu nghe bieát, laøm haïnh xaáu ai naáy ñeàu nghe bieát. Caùc Bí-soâ neân noùi vôùi caùc Bí-soâ kia raèng: Caùc cuï thoï laøm nhô nhaø ngöôøi, laøm haïnh xaáu. Laøm nhô nhaø ngöôøi ai naáy ñeàu nghe bieát, laøm haïnh xaáu ai naáy ñeàu nghe bieát. Caùc vò neân ñi khoûi nôi ñaây, khoâng neân ôû ñaây nöõa. Bí-soâ kia noùi raèng: Caùc ñaïi ñöùc coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si coù Bí-soâ doàng phaïm toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Caùc Bí-soâ neân noùi vôùi Bí-soâ kia raèng: Cuï thoï chôù neân noùi caùc ñaïi ñöùc coù thöông, coù giaän, coù sôï coù si, coù ngöôøi ñoàng

phaïm toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Vì sao, vì caùc Bí-soâ khoâng coù thöông, giaän, sôï si. Caùc vò laøm nhô nhaø ngöôøi, laøm haïnh xaáu. Laøm nhô nhaø ngöôøi ai naáy ñeàu nghe bieát, laøm haïnh xaáu ai naáy ñeàu nghe bieát. Caùc cuï thoï neân boû caâu noùi caùc ñaïi ñöùc coù thöông giaän sôï si naøy ñi. Khi caùc Bí-soâ can ngaên nhö vaäy neáu chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì neân aân caàn can ngaên chaùnh thöùc ba laàn, y theo giaùo phaùp khieán boû lôøi noùi aáy, neáu chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa". Neáu laïi coù nhieàu Bí-soâ laø chæ cho A-thaáp-baïc-ca, Boå-naïi-phaït- toá… Thoân xoùm thaønh aáp chæ cho nuùi Chæ-tra. Laøm nhô nhaø ngöôøi coù hai

nhaân duyeân: Moät laø cuøng ôû chung, hai laø cuøng thoï duïng. Cuøng ôû chung laø cuøng ngöôøi nöõ ngoài chung moät giöôøng, aên chung moät maâm, uoáng chung moät cheùn. Cuøng thoï duïng laø duøng chung caây, laù, hoa, traùi, taêm xæa raêng… Laøm haïnh xaáu laø laøm caùc phaùp thuoäc veà toäi thoâ troïng. Nhaø laø chæ cho nhaø Baø-la-moân, cö só. Thaáy laø thuoäc veà nhaõn thöùc. Nghe laø thuoäc veà nhó thöùc. Bieát laø thuoäc veà caùc thöùc khaùc. Caùc Bí-soâ chæ cho caùc vò ôû trong phaùp naøy. Neân noùi vôùi Bí-soâ kia laø lôøi can ngaên rieâng. Khi can rieâng chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì: Nghóa laø caùc Bí-soâ neân taùc phaùp baïch töù can ngaên. Taêng-giaø- phaït-thi-sa nhö ñaõ giaûi thích ôû caùc giôùi treân. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ bieát caùc Bí-soâ ñaõ nhö phaùp laøm yeát ma Khu taån, sau laïi noùi caùc Bí-soâ coù thöông giaän sôï si ñeàu phaïm AÙc-taùc. Khi Bí-soâ can ngaên rieâng, chòu boû thì toát, neáu khoâng chòu boû thì phaïm Toát-thoå-la-ñeå. Ngoaøi ra caùc töôùng phaïm khaùc ñeàu gioáng nhö trong hoïc xöù Phaù taêng ñaõ noùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.